LÄHIKUVA

2–3/2026 • 39. vuosikerta

ISSN 2343-399X

LÄHIKUVA on audiovisuaaliseen kulttuuriin keskittyvä, neljästi vuodessa ilmestyvä tieteellinen referee-julkaisu, joka on avoin kirjoitusfoorumi kaikille.

JULKAISIJA
Lähikuva-yhdistys ry

Yhteisöjäsenet ja kannatusyhteisöt:

Suomen Elokuvatutkimuksen Seura ry
Turun elokuvakerho ry
Varsinais-Suomen elokuvakeskus ry

Mediatutkimus, Turun yliopisto
Viestintätieteiden yksikkö, Tampereen yliopisto
C. V. Åkerlundin mediasäätiö

TOIMITUS

Päätoimittajat
Kaisu Hynnä-Granberg ja Laura Saarenmaa
klhynn@utu.fi – laura.saarenmaa@utu.fi

Toimitussihteeri
Antti Lindfors antti.lindfors@helsinki.fi

Numeron 2–3/2026 vastaavat toimittajat
Kimmo Ahonen, Riina Haanpää, Rami Mähkä ja Onerva Puhakka

Toimituskunta

Outi Hakola	outi.hakola@uef.fi
Kaisa Hiltunen	kaisa.e.hiltunen@jyu.fi
Heidi Kosonen	heidi.s.kosonen@jyu.fi
Marjo Kovanen	marjo.kovanen@kuvi.fi
Heidi Mikkola	heidimaria.mikkola@uwasa.fi
Rami Mähkä	rami.mahka@utu.fi
Niina Oisalo	niina.oisalo@utu.fi
Mari Pajala	mari.pajala@utu.fi
Antti Pönni	antti.ponni@metropolia.fi
Minna Rainio	minna.rainio@gmail.com
Tommi Römpötti	tommi.rompotti@utu.fi
Laura Seppälä	laura.seppala@tuni.fi
Sanna Spišák	sanna.spisak@helsinki.fi

Ulkoasu: Päivi Valotie

Kansi: *Blade Runner 2049* (USA 2017, O: Denis Villeneuve). Kuva © 2017 Alcon Entertainment, LLC All Rights Reserved.

TOIMITUKSEN OSOITE
Lähikuva c/o Varsinais-Suomen elokuvakeskus
Nunnankatu 4, 20700 Turku

https://journal.fi/lahikuva

Lehden vanhoja painettuja numeroita myy Tiedekirja ja Lähikuva-yhdistyksen sihteeri: paivi.valotie@utu.fi

Lähikuvan tekstiaineistoja koskee avoimen julkaisemisen lisenssi Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0). Lisenssin ulkopuolelle on rajattu Lähikuvassa julkaistut kuvat, joiden kohdalla noudatetaan alkuperäisen teoksen käyttö- ja tekijänoikeuksia.

VERTAISARVIOITU
KOLLEGIALT GRANSKAD
PEER-REVIEWED
www.tsv.fi/tunnus

SISÄLLYS

Pääkirjoitus
Kimmo Ahonen, Riina Haanpää, Rami Mähkä ja Onerva Puhakka
Unelmia ja painajaisia 3

Artikkelit

Heli Teittinen, Juho Wilska ja Rami Mähkä
Uuden Suomen rakentajat: *Lottatyttö*-propagandaelokuva utooppisena sota-ajan nuorisokuvauksena 9

Rami Mähkä
”My life is my own”: Spektaakkeli, teknologia ja dystopian ambivalenssi televisiosarjassa *The Prisoner* 32

Petri Saarikoski
Blade Runner 2049 ja tekoälyn dystopia 53

Jaakko Dickman ja Matti Eskelinen
Menetetyn utopian läsnäolo dokumenttielokuvassa *Armed Love* 73

Laura Antola
”Tapahtuuko tämä todella?”: *WandaVision*-supersankarisarja utooppisena liminaalitilana 92

Maria Laakso ja Hanna Samola
Säröilevä feministinen ja yhden sukupuolen utopia Greta Gerwigin elokuvassa *Barbie* 112

Karoliina Maanmieli
”Hän on siis todella hullu ihminen”: Hulluusneuvottelut, Steffe Stenforsin hahmon kehitys ja yhteiskunnallinen satiiri televisiosarjassa *Kimmo* 132

Katsaukset

Katriina Heljakka
Leikkikaverina kone: Utooppisia, dystooppisia ja protopisia näkymiä kumppanuuteen, hoivaan ja kontrolliin 150

Pauliina Tuomi: Tyhmyyden ylistys? Yhteiskunnan viihteellistymisen tulkintoja elokuvassa *Don’t Look Up* 157

Näkökulmat

Rami Mähkä: Utopiasta dystopiaan: *High-Rise*, 1970-luvun Britannia ja Brexit 166

Kimmo Ahonen: *A House of Dynamite* ja ydinsodan dystopiat 178

Lektiot

Heikki Rosenholm
Kuolema ja muuttuvat tunteet 1940–1950-lukujen suomalaisessa studiokauden elokuvassa 186

Kirja-arviot

Jukka Kortti & Reetta Hänninen (toim.) (2025) *Kansan ääni ja kuva. Yle, Suomi ja suomalaiset* (Paavo Oinonen) 194

Kimmo Laine, Minna Santakari, Juha Seitajärvi, Outi Hupaniittu, Tommi Römpötti & Jaakko Seppälä (toim.) (2026) *Unelmatehdas Kulosaaressa – Fennada-Filmi Oy:n tarina* (Jouko Aaltonen) 197

Chenru Xue (2025) *The Dynamics of Space, Place and Landscape: Understanding the Arctic Landscape from a Lacanian Perspective* (Heidi Mikkola) 200

Heikki Rosenholm (2026) *Kirkastettu ja tuhottu, unohdettu ja muistettu. Kuolemantunteet 1940- ja 1950-lukujen kotimaisessa fiktioelokuvassa* (Enni Salo) 203

Timo Heinänen (2026) *The Cinematographer’s Canvas: Aspect Ratios and Framing the Film* (Pasi Jarkko) 206

Abstraktit – Abstracts 209